

ISKANJE IN IZBOR TER DELO S TALENTIRANIMI IGRALCI

V tem predstavitvi bomo...

- Definirali pojem talenta in izbiro ter usmerjanje talentov (talent ID)
- Prepoznali različne tipe talentov
- Spoznali temeljne elemente in načine prepoznavanja talentov
- Spoznali splošne lastnosti talentiranih igralcev
- Predstavili nekaj idej, kako delati s talentiranimi igralci

Serena Williams

PREJ

ZDAJ

Venus Williams

PREJ

TRENER TENISA A

ZDAJ

Kdo je talent?

Talent is the adequate
aptitude or ability
in one direction,
above the normal average.

Talent

- “posebna naravna (genetska) sposobnost ali značilnost”
- “zmožnost za dosežke in uspeh”.

Iskanje in izbor talentov

ISKANJE IN IZBOR

Prepoznati talent v otrocih, ki trenutno ne igrajo tenisa in jih navdušiti za ta šport.

DELO S TALENTI

Prepoznati talent v igralcih tenisa in jim pomagati razviti talent.

Prepoznavanje talenta

- “Nima smisa izbirati talentiranih za določen šport dokler talentirani ne izberejo tega športa.”

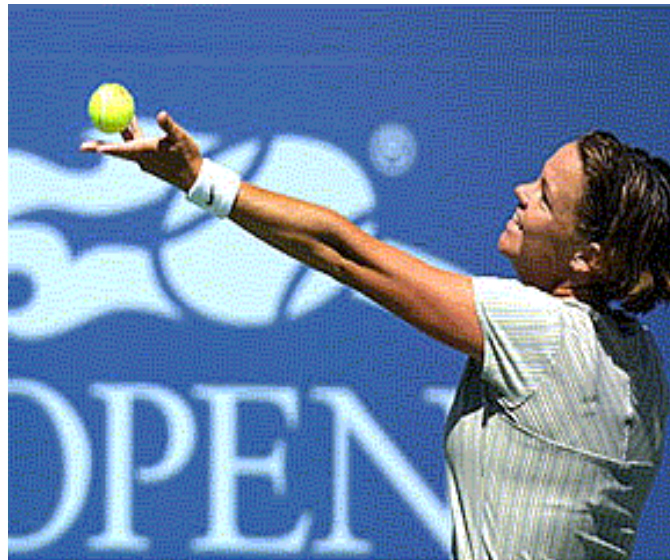

Usmerjanje talenta

- Proces, s katerim vzpodbujamo otroke, da sodelujejo v športih, kjer imajo največjo možnost za uspeh.
- Bodite previdni, da zgodnjih uspehov ne zamenjate za talentiranost.

Razvoj talenta

- Proces, ki ga vodi trener, da bi pomagal igralcu razviti talent za teniško igro.

Prepoznavanje talenta?

- Izbor talenta je sistem, ki v določenem obdobju prepozna talenta
- Cilj je odkriti posameznike, ki imajo najboljše potencialne za uspeh v določenem športu
- Upošteva razvoj najpomembnejših in nepogrešljivih dejavnikov za uspeh v tem športu.

Prednosti tenisa

- Globalna in nacionalna organiziranost
- Pomembni pozitivni učinki n zdravje
- Zahteva zgolj enega partnerja
- Denar
- Lahko se igra celo življenje

Vrhunski teniški dosežki

- Dosežemo jih lahko po 10 -12 letih postopnega, sistematičnega in načrtovanega treniranja, teniška kariera traja do 30.-33.leta
- Nekaj kazalcev: pri 17.letih je razmerje tekmovalj ITF:ATP 50:50; prva ATP točka pri 17.6 let; čas prehoda ITF/ATP je 4,4 leta; ITF W:L 3,3; ATP 1,9; pri 20,8 vstop pod 100 ATP; 3,7 let ostanejo pod 100 ATP

Proces izbire talenta

- Napredek od začetnih otroških teniških izkušenj do vrhunske ravni je zahteven
- Določena stopnja prepoznavanja in selekcije talentiranih posameznikov je prisotna v vseh starostnih kategorijah
- Proces iskanja, izbora in usmerjanja talentov mora vključiti čim več dejavnikov, ki vplivajo na uspešnost
- 58% top 10 ITF igralcev-k prišlo v top 100 ATP/WTA.

Proces izbire talenta

Izbor talenta je:

- Dolgoročen proces
- Napoved prihodnjih dosežkov in prepoznavanje mladih igralcev, ki bodo kot zreli igralci zaradi svojih potencialov dosegli uspeh na nacionalni ali mednarodni ravni.

Dejavniki uspešnosti

Izbor talenta

- Kratkoročen ali dolgoročen izbor
- Napoved uspeha enega ali več igralcev (npr. ki bo osvojil turnir naslednji teden) znotraj skupine igralcev.

Vrste talentov

Splošen
športni
talent

Specifični športni
talent

Splošni športni talent

- Otroci, ki se hitreje kot drugi učijo gibalnih veščin
- Imajo kvalitetnejši in širši nabor splošnih gibalnih veščin kot povprečni otroci.

Specifičen športni talent

- Otroci, ki imajo specifične sposobnosti za določen šport in se specifičnih veščin učijo hitreje kot drugi.
- Imajo kvalitetnejši in širši nabor specifičnih gibalnih veščin kot povprečni otroci.

Kako ugotovimo, kdo je talent?

- Testiranje gibalnih, kondicijskih sposobnosti in značilnosti
- Trenerjeva strokovna ocena
- Prehitevanje!

Dejavniki talenta

- Osebnostne in psihološke dimenzije
- Kondicijske in funkcionalne dimenzije
- Morfološke dimenzije
- Teniške sposobnosti in veščine
- Ostali dejavniki...

Osebnostne in psihološke dimenzije

- Želja uspeti
- Tekmovalnost
- Notranja motivacija
- Samozaupanje
- Koncentracija
- Vztrajnost
- Želja po napredovanju, perfektnosti, iskanju skrajnih meja

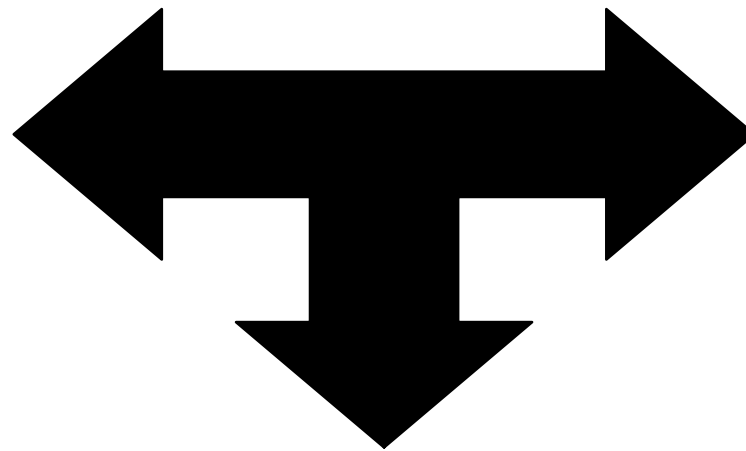
Značilnosti talentiranih

- Hiter (pospešen) psiho-motorični razvoj
- Odlična koordinacija, občutek za žogo...
- Optimalna tehnika udarcev in gibanja
- Želja po izboljšanju, ambicioznost, tekmovalen odnos in športno vedenje
- Fiziološki vidiki: telesna rast, srčno-dihalne kapacitete...
- Hitro učenje in pridobivanje motoričnih spretnosti.

Načini prepoznavanja talentov

Naravna
selekcija

Znanstven
pristop

Kombiniran
pristop

Naravna selekcija

- Najbolj pogosta v športu
- Igralci igrajo tenis: po naključju, zaradi tradicije, družbenega vpliva itd.
- Pozitivno: najbolj naraven proces, brez stroškov
- Negativno: Počasen razvoj talentov, pasiven pristop.

Znanstven pristop

- Uporablja se v določenih športih in državah
- Športnike izbiramo na temelju testiranj in drugih postopkov
- Pozitivno: Hitrejši razvoj talenta, aktiven pristop
- Negativno: potrebna znanstvena podalga, ustrezna organizacija, visoki stroški.

Kombiniran pristop

- Vzpostavljen sistem iskanja in izbora talentov
- Upošteva subjektivne ocene trenerjev (izjeme...), kot tudi izsledke znanstvenih raziskav
- Združuje pozitivne lastnosti prejšnjih dve pristopov.

Temelji za iskanje in izbor talentov

Veliko oz. ustrezno število igralcev

Organizacijski model delovanja tenisa na nacionalni ravni (šole, klubi, regijski centri, nacionalni centri, TZ)

Trener z jasno metodologijo iskanja, izbora in razvoja talentov skozi več starostnih obdobj

Organizacijski model iskanja in izbora talentov (teoretična podlaga, kriterij, merski postopki, norme, svetovanje...)

Nadzor učinkov treniranja in izbor talentov

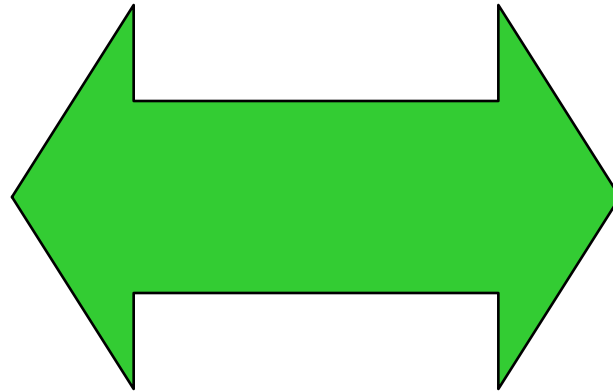
- Sistem Talent
- Sistem spremljanja učinkov treniranja teniških igralcev (TZS, IŠ)
- Lahko uporaben, (zlo)rabljen tudi pri izbiri talentov
- Problemi: načrtovanje, razumevanje, čas...
- Več informacij dobite v predavanju NADZOR UČINKOV TRENIRANJA.

Prepoznavanje talenta pri fantih in dekletih

- Nekateri avtorji menijo, da bi morali biti postopki enaki
- V zgodnjih letih so lahko dekleta boljša od fantov
- Dekleta se morajo razvijati hitreje, če hočejo biti uspešna
- V nekaterih nacionalnih zvezah (Nemčija), ne delajo razlik.

Optimalno obdobje za prepoznavanje talenta

10-11 let

15-16 let

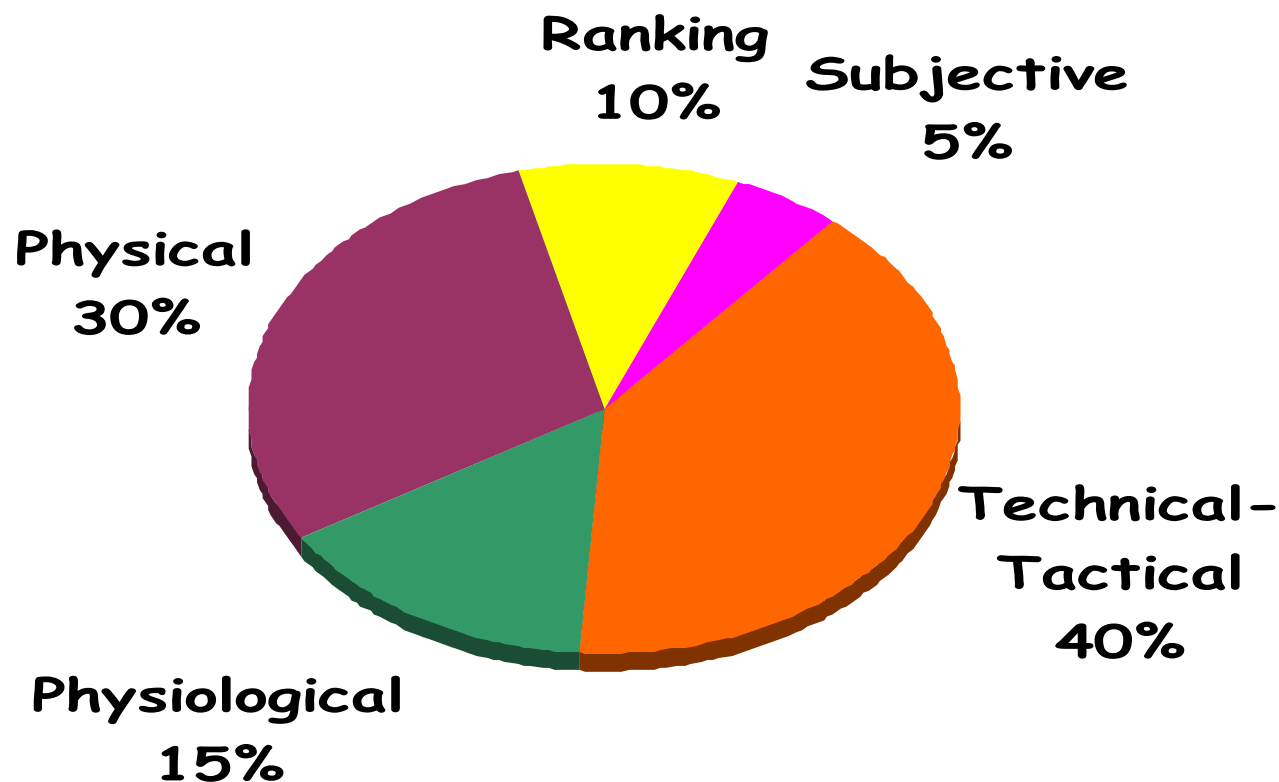

Španija: prepoznavanje talentov

- Ni sistematičnega nacionalnega programa
- Kontinuiran proces dela s talentiranimi igralci
- Naravna selekcija najboljših igralcev
- Bolj razvijajo talentirane igralce, kot pa jih iščejo
- Več regionalnih zvez.: npr. Katalonija ima bolj znanstven pristop.

Španija: kriteriji izbora

Vzhodna Evropa: sistemi selekcije

- Zelo sistematični sistemi v preteklosti se sedaj spreminjajo zaradi novih politično-ekonomskih sprememb
- Veliko število vključenih otrok in dostop do številnih osebnih podatkov
- Zbiranje podatkov v več etapah (Začetno prepoznavanje in selekcija, sekundarno prepoznavanje, shranjevanje podatkov za nadaljnji specializirani trening)
- Neverjetno majhno število uspešnih športnikov, ki so šli skozi sistematične selekcijske programe, je bilo izpostavljenih v medijih

Odnos s starši talentiranih igralcev

- Pomembno je biti v stiku z igralčevo družino, da bi izvedeli več o:
  - Družinskem okolju
  - Stopnji zainteresiranosti in vključenosti družine
  - Vzgoji, prehranskih navadah, zdravju, pomembnosti šole...

Delo s talentiranimi igralci

- Pomen motivacije
- Vloga trenerja
- Postavljanje cilje (optimalen izziv)
- Uporaba različnih pristopov, metod...
- Pomen individualnega dela
- Pomen skupine in okolja
- Pravila igre in prilagajanje
- ...

Zgodnje odkrivanje talenta in uspeh v prihodnosti

- Zgodnje odkritje talenta ni garancija za uspeh
- Veliko je nepredvidljivih faktorjev, povezanih z rastjo, odraščanjem in razvojem
- V tenisu ni neobičajno, če je otrok zelo uspešen v določeni starostni skupini, ob prehodu v višjo pa ne
- Razlog je lahko tudi biološke narave, recimo pri deklicah v puberteti, ko se jim spremeni samopodoba in se lahko nehajo zanimati za šport.

Raziskava o teniških talentih

- Namen raziskave je bil ugotoviti poti po katerih posamezniki pridejo do največjih dosežkov
- Vzorec je bilo 18 ameriških TOP 10 tenisačev in tenisačic (1968 -1979) skupaj z njihovimi starši
- Pogovori s starši in trenerji so iskali razloga, zakaj je skupina igralcev-k dosegla tako vrhunske dosežke.

Raziskava o teniških talentih

1. Starši so imeli ključno vlogo

- Družina je visoko cenila vrednote športa, še posebej tenisa
- Starši so cenili trdo delo, toda v ospredje so postavljali tudi tekmovalne uspehe
- Investirali so veliko časa v teniški razvoj otroka, vključujoč prevoze na treninge, iskanje najboljših trenerjev in veliko igranja tenisa z otroci.

2. Kakovostni treningi so bili podlaga za odlične rezultate otrok

- Značilnosti dobrih trenerjev in metode treninga so se spreminjale skozi čas

3. Opaziti ni bilo nobenih posebnih skupnih fizičnih lastnosti pri teh otrocih.

4. Nekaj skupnih osebnostnih lastnosti:

- Sposobnost trdega dela
- Velik obseg igranja tenisa
- Visoka motiviranost in tekmovalnost.

Zaključki

- Prepoznavanje talenta je zahtevno
  - Trenerji so ključni
- Prepoznavanje pomembnih sposobnosti, lastnosti, veščin
  - Izjeme.

Vprašanja?